TREŚĆ:

Nakładem Izby Przem.-Handlowej w Gdyni. — Redaktor odpow. **Leon Godlewski.**

BIULETYN
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W GDYNI
HANDEL I TRANSPORT MORSKI

BULLETIN of the Chamber of Industry and Commerce at Gdynia	BULLETIN de la Chambre d'Industrie et de Commerce de Gdynia	MITTEILUNGEN der Industrie und Handelskammer in Gdynia

ROK VI | GDYNIA, 31 lipca 1937 r. | NR 14

Redakcja i Administracja: Izba Przem.-Handl. w Gdyni. — Ref. Prasowy, ul. 10 Lutego 24, tel. centrala 39-31
Prenumerata: w kraju kwartalnie 4,50 zł, zagranicą 7,50 zł.
Konto P. K. O. Nr. 204.415 — Cennik ogłoszeń wysyła się na żądanie.

Struktura eksportu z Pomorza i powiatów nadnoteckich w roku 1936

Okręg Izby Przemysłowo - Handlowej w Gdyni (woj. pomorskie i ziemia nadnotecka), posiadający naturalne warunki dla rozwoju rolnictwa i hodowli oraz zasobny w lasy, eksportuje przede wszystkim surowce i przetwory rolne, hodowlane i drzewne. Inne artykuły w eksporcie z okręgu Izby poważniejszej roli nie odgrywają.

Udział Pomorza i ziemi nadnoteckiej w eksporcie ogólno - polskim jest nieznaczny, gdyż wynosi zaledwie około 7,5%, co stanowi mniej niż $^1/_{14}$ całego eksportu z Polski. Gdy się uwzględni jednak niewielki obszar okręgu Izby (około $^1/_{10}$ obszaru Polski), słabe jego zaludnienie i brak warunków naturalnych dla powstania przemysłu (poza rolnym i leśnym) udział ten przedstawia się poważnie w porównaniu z innymi dzielnicami Polski.

Gałęzią przemysłu, posiadającą najbardziej korzystne warunki dla swego rozwoju, ze względu na zasoby surowcowe na miejscu jest przemysł rolny (przetwórstwo zbóż, okopowych i produkcja zwierzęca). Przemysł ten rozwinął się w okręgu Izby w wysokim stopniu i produkuje w ilościach przekraczających znacznie zapotrzebowanie regionu, stanowiąc znakomitą bazę dla działalności eksportowej.

Należy również zaznaczyć, że Pomorze, jako terytorium położone w bliskości, posiada szczególnie dobre warunki dla rozwoju eksportu.

Eksport w okręgu Izby pod względem procentowego udziału w nim poszczególnych grup towarowych, przedstawia się jak następuje:

I.	Artykuły roślinne	26.3%
II.	Artykuły zwierzęce	54.6%
III.	Artykuły spożywcze (bez przetworów zwierzęcych) . .	4.0%
IV.	Drzewo i wyroby drzewne .	7.9%
V.	Różne inne artykuły przemysłowe	7,2%
	razem . .	100%

Z powyższego wynika, że prawie 93% eksportowanych towarów stanowią artykuły pierwszych czterech grup, z których gros, jak to będzie niżej wykazane, przypada na artykuły przemysłu rolnego i leśnego. Dla ścisłości należy zaznaczyć, że dość poważny eksport takich artykułów produkcji rolnej jak makuchy pochodzenia egzotycznego, ryż łuszczony, nie wiąże się z rolniczym charakterem okręgu. O lokalizacji na Pomorzu zakładów produkujących powyższe artykuły zadecydowały względy komunikacyjne. Łuszczarnia ryżu ulokowała się w Gdyni, a olejarnie w Gdyni i Toruniu.

W grupie pierwszej, artykułów roślinnych, najpoważniejszą pozycję stanowi przede wszystkim mąka. W roku ubiegłym, 1936, wartość wywozu mąki przerobionej w młynach okręgu pomorskiego, wynosiła około 11 milionów złotych, co stanowi prawie 37% ogólnopolskiego eksportu tego artykułu. Jeśli z tego eksportu wyeliminuje się eksport dokonany przez Państwowe Zakłady Przemysłu

Zbożowego, okaże się, że tutejszy okręg reprezentuje więcej niż 50% eksportu ogólnopolskiego mąki, wyprodukowanej w młynach prywatnych. Tak wysoka cyfra eksportu znajduje swoje uzasadnienie w znacznych remanentach mącznych regionu. Produkcja mąki na Pomorzu przekracza znacznie jego zapotrzebowanie, co powoduje konieczność zbytu poza granicami okręgu.

Jeśli chodzi o eksport zboża i strączkowych, to rola okręgu Izby w ogólnopolskim eksporcie jest nieznaczna. Ogółem wywieziono z niego w r. 1936 zboża i roślin strączkowych za około 3,5 miliona złotych. Eksport ten był kierowany głównie przez Gdańsk.

Następną pozycję w eksporcie artykułów roślinnych stanowi ryż łuszczony z cyfrą około 1,8 miliona złotych, co stanowi większość globalnego eksportu ryżu z polskiego obszaru celnego. Eksport ziemniaków wyrażał się cyfrą około 1 miliona złotych, co wynosi około 23% eksportu ogólnopolskiego w r. 1936. Należy podkreślić, że na Pomorzu i w Wielkopolsce istnieją najpoważniejsze firmy, trudniące się eksportem ziemniaków.

Eksport nasion osiągnął w roku ubiegłym wartość około zł 850.000, w tym najwięcej nasion koniczyny i buraków pastewnych. Pozostałe artykuły roślinne, takie jak grzyby, jagody, warzywa i zioła lecznicze, nie odgrywają w eksporcie poważniejszej roli. Równowartość wywozu tych artykułów wynosiła w r. 1936 łącznie około 1,5 miliona złotych.

Można więc określić wartość eksportu wszystkich artykułów roślinnych z okręgu Izby w roku ubiegłym na około 20 milionów złotych.

W drugiej grupie, t. zn. w eksporcie artykułów zwierzęcych, na pierwszym miejscu należy wymienić eksport szynek w puszkach, szynek peklowanych, bekonów oraz innych artykułów mięsnych. Doliczając do powyższego eksport zwierząt żywych i bitej trzody — otrzymamy pokaźną cyfrę eksportu, którego równowartość w r. 1936 osiągnęła około 35 milionów złotych. W porównaniu z eksportem ogólnopolskim wymienionych artykułów udział okręgu wyraża się w około 30%. Większość omawianych artykułów stanowią szynki w puszkach i bekony.

Eksport masła osiągnął w roku ubiegłym wartość około 5,5 milionów złotych. Udział procentowy okręgu w eksporcie ogólnopolskim wynosił około 29%. Należy zaznaczyć, że gros tego eksportu dokonano za pośrednictwem organizacyj spółdzielczych.

Warto wspomnieć jeszcze, że przemysł serowarski czyni intensywne starania w kierunku zdobycia rynków zbytu za granicą. Dotychczasowe próby pozwalają przypuszczać, że z czasem rozwinie się na Pomorzu nowa gałąź eksportu, sięgająca nawet na bardzo odległe rynki.

Eksport ryb (węgorze, łososie) i śledzi solonych w ostatnich czasach rozwija się pomyślnie. W roku ubiegłym wywóz tych ryb osiągnął cyfrę około 800.000 zł. Pomorze, a ściślej mówiąc Gdynia z wybrzeżem, zaczyna coraz większą rolę odgrywać w produkcji i eksporcie konserw rybnych. Wysokość tego eksportu zależna jest jednak od wielkości połowów ryb morskich. W roku ubiegłym eksport szprotów w oliwie i innych konserw wynosił zaledwie około 117.000 zł.

Pozostałe artykuły zwierzęce — jak drób, jaja, jelita i raki — nie odegrały poważniejszej roli. W przybliżeniu cyfrę eksportu tych artykułów można określić na 250.000 zł.

Z cyfr wyżej przytoczonych wyraźnie wynika, że artykuły zwierzęce reprezentują w eksporcie bardzo poważną sumę około 41,5 mil. złotych.

Spośród artykułów spożywczych (bez przetworów zwierzęcych) najważniejszą pozycję w eksporcie stanowią makuchy wszelkiego rodzaju (wytwarzane przede wszystkim z surowców egzotycznych). Wartość eksportu tego artykułu wyniosła w roku ubiegłym około 2 miliony złotych, co stanowi gros eksportu z polskiego obszaru celnego.

Eksport cukru osiągnął kwotę około 900 tys. złotych, co stanowi mniej więcej 1/7 eksportu z całej Polski. Eksport artykułów ubocznych, t. zn. melasy i wysłodków, był stosunkowo nieznaczny, a to skutkiem znacznej konsumcji tych artykułów na rynku wewnętrznym.

W przybliżeniu więc wartość globalna wymienionych artykułów spożywczych wynosiła w roku ubiegłym około 3 miliony złotych.

Drzewo i artykuły drzewne stanowią dość poważną pozycję eksportową. W r. 1936 wartość ogólną tego eksportu można określić na ca 5½ miliona złotych, w tym większość stanowi eksport tarcicy. Stosunkowo nieznaczną pozycję w ramach powyższego stanowią: meble stolarskie, drzwi płytowe, listwy do ram, skrzynki, klepki i deszczułki posadzkowe. Należy zaznaczyć, że eksport z Polski drzwi płytowych i listew do ram dokonywany jest wyłącznie przez firmy, mające swoją siedzibę w okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni.

Specyficzny dla okręgu Izby jest również eksport obręczy wiklinowych, który w roku ubiegłym osiągnął kwotę 600.000 zł. Razem więc omawiana grupa reprezentuje w eksporcie z roku ubiegłego wartość około 6 milionów złotych.

Przechodząc z kolei do ostatniej, V. grupy artykułów różnych, reprezentującej w eksporcie wartość około 5½—6 milionów złotych, napotkamy tu na ciekawe gałęzie eksportu specyficzne dla okręgu Izby.

Przede wszystkim należy wymienić eksport różnych wyrobów żeliwnych, którego wartość wyniosła w roku ubiegłym około 1.350.000 zł. Najważniejsze pozycje w tym eksporcie stanowią wanny, sanitaria i rury.

Doskonałe widoki rozwoju posiada eksport maszyn i narzędzi rolniczych. Wartość jego w roku 1936 wynosiła około 157.000 zł. W roku bieżącym wywóz ten prawdopodobnie zwiększy się kilkakrotnie.

Ciekawy jest również eksport pianin i fortepianów, wyrażający się w cyfrze około 70.000 zł. Eksport ten kierowany jest nawet na bardzo odległe rynki pozaeuropejskie.

Z innych ważniejszych artykułów tej grupy należy wymienić jeszcze kable okrętowe, sodę amoniakalną, tekturę, rury drenowe, krochmal ziemniaczany, białko ryżowe i skóry. Znacznie mniejszą rolę w eksporcie odgrywają takie artykuły jak wapno, karbid, ług mydlany i t. p.

Rzecz oczywista, że lista wyżej wyszczególnionych artykułów nie wyczerpuje wszystkich towarów eksportowanych z okręgu Izby. Nie wymieniając szeregu drobnych pozycyj, odnoszących się do innych towarów tej grupy o wartości niekiedy kilku tysięcy złotych zaznaczyć należy, że w sumie ogólnej ich eksport stwarza poważną pozycję.

Ogółem eksport z Pomorza zamknie się w cyfrze około 76 milionów złotych. Nie jest on bardzo zróżniczkowany, przeciwnie, nosi raczej charakter jednostronny, ściśle związany z warunkami geograficznymi okręgu. Eksport ten jest jak już zaznaczono wyżej eksportem rolniczo - przemysłowym w swej znacznej większości.

Jeśli chodzi o rynki zbytu, to aczkolwiek eksport z Pomorza zaczyna obecnie docierać do rynków najbardziej odległych i egzotycznych, gros jego jest kierowany *do państw skandynawskich, Anglii i Niemiec*. Powyższe staje się zrozumiałe, gdyż są to kraje importujące duże ilości artykułów produkcji roślinnej i zwierzęcej, które w strukturze eksportu pomorskiego odgrywają tak znaczną rolę. Na dalszych miejscach dopiero stoją kolejno rynki następujące: Belgia, Holandia, Czechosłowacja, Francja, U. S. A., Palestyna i kraje Afryki.

Wacław Kalbarczyk.

KONFERENCJA POD PRZEWODNICTWEM PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ W SPRAWACH REGIONALNEGO PLANU ROZBUDOWY.

Na konferencji, która odbyła się w Gdyni dnia 24 lipca pod przewodnictwem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w obecności wicepremiera inż. E. Kwiatkowskiego oraz Ministrów Spraw Wojskowych gen. Kasprzyckiego i Spraw Zagranicznych p. J. Becka w sprawach, związanych z realizacją regionalnego planu rozbudowy oraz zabudową nadmorskiej części m. Gdyni, Izbę naszą reprezentował urzędujący wiceprezes p. Feliks Kollat.

URLOP PREZESA IZBY.

Prezes naszej Izby p. Stanisław Tor rozpoczął z dniem 20 lipca rb. miesięczny urlop wypoczynkowy. Zastępował go do dnia 25 lipca Wiceprezes p. Feliks Kollat, a obecnie zastępuje Wiceprezes dr Władysław Smoleń.

DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ FLOTY HANDLOWEJ W CZERWCU BR.

Statki polskiej floty handlowej, bez uwzględnienia przewozów linii palestyńskiej, oraz przewozów towarzystwa Gdynia—Ameryka, Linie Żeglugowe pomiędzy Kopenhagą a Ameryką Północną przewiozły w czerwcu 134.501 t. towarów, wobec 131.276 t. przewiezionych w maju b. roku, oraz 122.530 t. przewiezionych w czerwcu ubiegłego roku. Z ogólnej ilości na eksportowe towary przypadło 91.666 ton (VI 1936: 82.598 t.), na importowe 41.261 t. (VI 1936: 35.345 t.), na tranzyt morski 884 t. i na przewozy między portami zagranicy 690 t. (VI 1936: 4.587 t. przewiezionych między portami zagranicy i w tranzycie morskim).

Statki Żeglugi Polskiej S. A. przewiozły ogółem 81.081 t. towarów (VI 1936: 67.408 t.), w tym 42.984 t. towarów eksportowych, 36.523 t. importowych, 690 t. w tranzycie morskim, 884 t. między portami zagranicy.

Linie regularne Żeglugi Polskiej przewiozły 33.990 t. towarów (VI 1936: 24.790 t.), w tym w eksporcie 17.801 t. (VI 1936: 14.861 t.), w imporcie 14.615 t. (VI 1936: 8.351 t.), w tranzycie morskim 884 t., między portami zagranicy 690 t. (VI 1936: obie ostatnie kategorie przewozów razem: 1.578 t.) Na liniach Żeglugi importowe przewozy szczególnie silnie

wzrosły względem odpowiedniego miesiąca ubiegłego roku.

Trampy Żeglugi Polskiej przewiozły ogółem 47.091 t. wobec 42.618 t. w czerwcu ub. roku. wzrost więc i bezwzględny i procentowo jest mniejszy niż w liniowej żegludze. Dziwić się temu nie można, gdyż ilość trampów się nie zwiększyła i można tylko mówić o ich intensywniejszej eksploatacji w roku bieżącym. Eksportowych ładunków przewieziono 25.183 t., w tym 13.450 t. węgla i 11.733 t. koksu (VI 1936: 20.222 t., również wyłącznie węgla i koksu), importowych towarów 21.908 ton, w tym 13.566 t. kostki granitowej. 5.542 t. rudy, 2.800 t. tomasyny (VI 1936: sama ruda i 2.781 t. złomu).

Statki Polsko-Brytyjskiego Tow. Okrętowego (Polbrytu) przewiozły na wszystkich liniach 8.467 t. towarów wobec 7.511 t. przewiezionych w czerwcu ub. roku. Na zwyżkę przewozów złożyło się zwiększenie przewozów eksportowych, podczas gdy import pozostał na poziomie zeszłorocznego czerwca — około 2.300 ton. Obie linie angielskie przewiozły 8.395 t. towarów, linia do Havre, służąca głównie przewozowi emigrantów, przewiozła 40 t. do Havre i 32 t. z Havre. Na angielskich liniach było eksportowych ładunków 6.107 t. (VI 1936: 4.038 t.), importowych zaś 2.288 t. (VI 1936: 2.281 t.)

Eksportowano w kierunku Londynu 2.601 t., w tym przez Gdynię 2.139 t., przez Gdańsk 462 t., w kierunku Hull eksportowano 3.506 t.. w tym 1.468 t. przez Gdynię i 2.038 t. przez Gdańsk.

Importowano z Londynu 917 t., w tym do Gdyni 596 t., do Gdańska 321 t., importowano z Hull 1.371 t., w tym 1.177 t. do Gdyni i 194 t. do Gdańska.

Statki towarzystwa Gdynia — Ameryka L. Ż. przewiozły więcej pasażerów, lecz mniej towarów niż w porównawczym czerwcu ubiegłego roku. Złożyły się na to różne przyczyny. głównie mniejsza ilość odjazdów na linii północno-atlantyckiej. Wobec pilnego remontu statku „Batory" jego przyjazd kolejny nastąpił dopiero w lipcu, a czerwiec miał tylko 2 statki razem w obie strony. Ogółem przewieziono na obu liniach razem 1.900 pasażerów i 4.303 t. towarów (VI 1936: 1.889 pasażerów i 8.122 t. towarów).

Na północno-amerykańskiej linii ogółem przewieziono 859 pas. i 1.510 t. towarów, w tym 496 pas. i 710 t. towarów było na statku przybywającym, 363 pas. i 800 t. tow. na statku odchodzącym. Na południowo - amerykańskiej linii było 179 pas. i 1.708 t. towarów. w jednym wejściu statku, i 862 pas. oraz 1.085 t. towarów w jednym odejściu. Obsadę statków pasażerami, z wyjątkiem przybywającego z Południowej Ameryki statku (i ten miał więcej pasażerów niż zwykle). była znacznie wyższa niż w czerwcu roku ubiegłego.

Statki Polsko - Skandynawskiego Tow. Transportowego (Polskarobu) pracowały w miesiącu sprawozdawczym wyjątkowo intensywnie, przewyższając swe własne przewozy czerwcowe z lat ubiegłych. Przewieziono 40.650 t. węgla i koksu, którego przewieziono trzy ładunki całookrętowe do Gefle; w razie przewozu samego węgla ilość ogólna przewozów w czerwcu byłaby jeszcze o przeszło 1 tysiąc ton wyższa. Przy tym na kwotę powyższą złożył się wyłącznie węgiel eksportowy, gdy np. w czerwcu ub. roku przewieziono również 3.009 t. węgla angielskiego, powrotnego i z tą ilością razem osiągnięto ogólny przewóz zaledwie 39.489 ton. Węgiel poszedł do: Szwecji 25.612.5 t., Holandii 8.649 t., Belgii 3.209 t., Norwegii 3.180 t.

Podróży odbyto 15 i odwiedzono porty: Gefle (4-krotnie), Rotterdam (2-krotnie), Slite (2-krotnie), Ystad, Oskarshamn, Oxelösund, Göteborg. Slemmestad, Antwerpię. Amsterdam. Poszczególne statki przewiozły: par. Robur III — 13.296,5 ton, par. Robur IV — 7.555 t. (w tym 2 podróże z koksem), par. Robur V 10.230 t. (w tym 1 podróż z koksem). oraz par. Robur VI — 9.569 t. (podróże dalsze).

PRACA URZĄDZEŃ PRZEŁADUNKOWYCH PORTU GDYŃSKIEGO W CZERWCU BR.

W miesiącu czerwcu urządzenia przeładunkowe przepracowały godzin 20.140 minut 55 z zużyciem prądu 105.325 kWh i przeładowały 303.317 t. towarów masowych i drobnicowych.

Procentowe wykorzystanie urządzeń przeładunkowych wyniosło za miesiąc sprawozdawczy

w bieżącym roku	166
w ubiegłym roku	102,5
przyrost wynosi zatem	63,5

RUCH BUDOWLANY W PIERWSZYM PÓŁROCZU 1937 R.

W pierwszym półroczu 1937 r. na terenie miasta Gdyni rozpoczęto ogółem 155 budynków mieszkalnych i przemysłowych o kubaturze 95 tys. m³, koszt budowy według kosztorysów wynieść ma blisko 2.500 tys. złotych.

W tymże okresie zakończono budowę 129 budynków mieszkalnych i przemysłowych o kubaturze znacznie większej — 229 tys. m³, koszt budowy według kosztorysów wynosił 7 milionów złotych.

Rozpatrując to tak istotne dla stosunków gdyńskich zagadnienie bardziej szczegółowo. otrzymamy następujące dane:

Budynki rozpoczęte mieszkalne. Ogółem rozpoczęto 142 budynki o kubaturze 92.451 m³. koszt budowy wyniesie 2.427 tys. zł. Przysporzy to Gdyni 401 mieszkań o 981 izbach mieszkalnych i 441 izbach niemieszkalnych.

	ogółem	stałe	prowizor.
liczba budynków	142	40	102
liczba mieszkań	401	218	183
liczba izb mieszk.	981	580	401
liczba izb niemieszk.	441	381	160
kubatura — m³	92.451	70.707	21.747
koszt budowy — 1000 zł	2.427	2.022	405

Zaznaczyć należy, że wszystkie budynki stałe rozpoczęte są murowane, budynki zaś prowizoryczne przeszło w 30% są drewniane.

Budynki rozpoczęte przemysłowe — ogółem rozpoczęto 13 budynków (7 stałych, 6 prowizorycznych) o kubaturze 2.668 m³ (stałych 1.130 m³, prow. 1.538 m³), koszt budowy 43 tys. zł (stałych 18 tys. zł, prow. 25 tys. zł.)

Budynki zakończone mieszkalne — zakończono 119 budynków o kubaturze 221.180 m³, koszt budowy według kosztorysów wynosi 6.988 tys. zł. Przybyło Gdyni w tych budynkach 545 mieszkań o 1.596 izbach mieszkalnych i 959 izbach niemieszkalnych.

Dzieląc budynki zakończone na stałe i prowizoryczne otrzymamy zestawienie, jak poniżej:

	ogółem	stałe	prowizor
liczba budynków	119	77	42
liczba mieszkań	545	477	68
liczba izb mieszk.	1.596	1.432	164
liczba izb niemieszk.	959	883	76
kubatura — m³	221.180	212.205	8.975
koszt budowy — 1000 zł	6.988	6.836	152

Pośród budynków stałych tylko 2 są drewniane, pośród prowizorycznych drewniane stanowią blisko 60%.

Budynki zakończone przemysłowe — razem 10 (w tym 5 stałych i 5 prowizorycznych), o kubaturze 8.099 m³ (stałe 5.359 m³, prowizoryczne 2.740), koszt budowy wynosi 108 tys. zł (stałe 67 tys. zł, prowizoryczne 41 tys. zł).

W porównaniu do pierwszego półrocza 1936 roku, w roku obecnym w odniesieniu do budynków rozpoczętych ruch budowlany znacznie osłabł, w odniesieniu zaś do budynków zakończonych, o ile chodzi o rozmiary i koszt budowy ruch jest znacznie większy.

Za pierwsze półrocze 1936 przedstawiał się następująco (w nawiasach liczby dla pierwszego półrocza 1937):

Rozpoczęto budynków ogółem 321 (155), w tym stałych 112 (47) i prowizorycznych 209 (108). Kubatura wynosi 321 tys. m³ (95 tys. m³), koszt budowy — 9.454 tys. zł (2.470 tys. zł).

Zakończono budynków ogółem 243 (129), w tym stałych 117 (82) i prowizorycznych 126 (47). Kubatura wynosi 166 tys. m³ (229 tys. m³), koszt budowy — 4.417 tys. zł (7.096 tys. złotych).

ZAGADNIENIE ZARZĄDU PORTÓW MORSKICH I PORTÓW WEWNĘTRZNYCH.

W czasie „Tygodnia Morza" w Antwerpii, alderman tamtejszego portu p. Baelde wysunął kilka myśli, których bronił już poprzednio na Międzynarodowym Kongresie Portów Wewnętrznych w Kolonii. Przypomniał on powziętą na Kongresie jednomyślnie przez 16 państw (łącznie z Niemcami) rezolucję, iż portami powinny zarządzać miasta albo władze autonomiczne, nie zaś państwo, administracja portów wymaga bowiem dokładnej znajomości miejscowych warunków i szybkiego wydawania decyzyj; państwo winno ograniczać się do kontroli, zwłaszcza w sprawach taryfowych. P. Baelde poruszył również problem portów wewnętrznych, których ilość ostatnio bardzo wzrosła, tak, że np. do Antwerpii zawijają regularnie statki pod flagą szwajcarską z Bazylei. Zważywszy, że budowa portu wewnętrznego wymaga wielkiego kapitału, którego zwykle nie można zebrać bez pomocy państwa, trzeba zapytać się, czy inwestycje te są rentowne. Otóż Kongres Koloński doszedł do przekonania, że porty wewnętrzne należy tworzyć tylko tam, gdzie istnieje odpowiednio silne zaplecze, gwarantujące rentowność inwestowanego kapitału.

PORT SZCZECIŃSKI W I-YM PÓŁROCZU 1937 R.

W r. ub. osiągnął port szczeciński, jak wiadomo, najwyższą cyfrę obrotu towarowego — 8,4 mil. t. Ta rekordowa cyfra była wynikiem specyficznych warunków zeszłorocznych, przede wszystkim zaś wzmożonego przeładunku towarów przez porty szczeciński i królewiecki, dla ominięcia tranzytu przez Pomorze. Gdy warunki tranzytu uległy zmianie, zaznaczył się w pierwszym półroczu r. b. spadek obrotu w porcie szczecińskim o 8%. Ruch statków wynosił w tym okresie na wej-

ściu 2.627 statków (4.000.338 TRN) wobec 3.108 statków (4.525.255) w tymże okresie r. ub. Morski ruch towarowy osiągnął w I. półroczu r. b. na wejściu 1.824.035 t. (1.741.033 t.), na wyjściu przeładowano w I. półroczu r. b. 1.531.121 t. (1.897.712 t.) Ogólna suma obrotu wynosiła więc w I. półroczu r. b. 3.355.156 t. (3.638.745 t.)

NOWY PORT W DANII

W końcu czerwca otwarto w Danii nowy port morski Naestved, położony w głębi wyspy Zelandii. Po kilkuletniej kosztownej pracy połączono miasto to kanałem morskim z portem przybrzeżnym Karrebaeksminde. — Obecnie statki o nośności do 2.500 ton docierają do portu w Naestved. W tej miejscowości znajdują się największe papiernie Danii i port staje się poważnym odbiorcą celulozy, węgla i płynnego paliwa, na które zbudowano już w porcie zbiorniki na 2 mil. litrów nafty i benzyny. Nadmienić należy, że port Karrebaeksminde już otrzymywał przed laty ładunki polskiej celulozy, gdy była ona eksportowana do Danii.

OBECNY STAN SKANDYNAWSKICH FLOT HANDLOWYCH.

W ciągu pierwszego półrocza bieżącego roku w składzie flot handlowych państw skandynawskich zaszły nieznaczne. ale charakterystyczne zmiany, odbijające trafnie ich właściwe tendencje rozwojowe.

Najlepiej, z dużym rozmachem. rozwija się *norweska flota handlowa,* której stan na 1 VII br. wynosi 4.289.268 ton rejestrowych brutto, czyli o 172.349 t. brutto więcej od stanu na 1 I br. Na wynik ten złożyły się: zwiększenie tonażu motorowego o 207.004 t.. oraz zmniejszenie tonażu parowego o 34.655 t. Własne budownictwo okrętowe, bardzo jeszcze skromne, pomyślnie się rozwija: większość budowanego za granicą tonażu — to cysternowce, których przybyło 12 dużych jednostek z 112.220 ton pojemności brutto.

Flota szwedzka nieznacznie się zmniejszyła w ostatnim półroczu — o 5.361 ton rejestrowych pojemności brutto i liczy obecnie 1.483.507 t. rej. brutto. Przeciwwagą nowym i kupionym za granicą statkom była pokaźna ilość sprzedanych za granicę statków. Kryją się za tym zjawiskiem wpływy ujemne wysokich płac załogom na mniej wartościowych starych statkach. Ten nieekonomiczny tonaż nie dający również dużych wpływów brutto lepiej pracuje chociażby pod banderą fińską lub estońską, gdzie poziom płac jest prawie o połowę niższy. Sąsiedztwo krajów wschodnio - bałtyckich o niższych stawkach płac marynarskich nadal niekorzystnie odbija się na stanie floty szwedzkiej, która z jednej strony z trudem konkuruje w stosunkach bałtyckich z drugiej strony sama zasila szeregi konkurencji tańszej, przez zmianę bandery na banderę marynarek „tańszych".

Flota duńska zwiększyła swój tonaż o 8.397 ton rejestrowych brutto i liczy obecnie 1.119.434 t. rej. brutto. Sporo statków sprzedano, za to większy, nowoczesny, przeważnie specjalny tonaż zbudowano w ilości 37.879 t. rej. brutto niemal wyłącznie na stoczniach duńskich (tylko 1.907 t. rej. brutto tonażu nabyto za granicą). Są to objawy bardzo dodatnie, tak ze względu na ogólną gospodarczą rolę żeglugi w życiu Danii, jak i z uwagi na podniesienie się znaczne w półroczu sprawozdawczym wartości całkowitej czynnego tonażu duńskiego.

WYZYSKANIE ZAPASU UNIERUCHOMIONYCH STATKÓW W STANACH ZJEDCZONYCH A. P.

Amerykański Shipping Board (obecnie The United States Maritime Commission), posiadający jeszcze olbrzymi zapas unieruchomionych od pierwszych lat powojennych okrętów, obecnie w związku ze zwyżką cen na tonaż sprzedaje te statki, częściowo na złom, częściowo do dalszej eksploatacji.

Ze względu na zapotrzebowanie na tonaż cysternowy wystawiono 6 statków większych na sprzedaż, z tym, że statki zostaną przebudowane na tankowce i to w Stanach Zjednoczonych, w ciągu roku od daty nabycia. Cztery z tych dużych statków zostały nabyte dwa natomiast będą wystawione na sprzedaż ponownie.

28 innych stalowych statków, „o niedostatecznych walorach handlowych i wojennych" zostało ponownie wystawionych na licytację. Rok temu uzyskano za nie sumę maksymalnych ofert 350 tys. dolarów. obecnie już 660 tys. dolarów. Również dla nabywców tych statków są zastrzeżenia: muszą oni być Amerykanami. rozbiórka musi być uskuteczniona w Stanach, chociaż złom wolno wywieźć; w razie dalszej eksploatacji statku nie może on zawijać do jakiegokolwiek z portów Stanów Zjednoczonych w ciągu 10 lat.

KRYTYCZNE UWAGI O ZBYT GWAŁTOWNEJ ZWYŻCE FRACHTÓW MORSKICH.

W okresie powszechnych zwyżek stawek frachtowych w przewozach morskich interesanci odczuwają często bardzo dotkliwie podniesienie obowiązujących stawek przewozowych na towary na liniach regularnych zwłaszcza gdy zwyżki są nieprzewidziane i zbyt nagle wprowadzane.

Nawet tak fachowe i jednostronnie reprezentujące interesy armatorów pismo. jak „Scandinavian Shipping Gazette" w Kopenhadze, w zasadzie broniąc zwyżek frachtowych, wypowiada się przeciw ich zbytniej

gwałtowności. Termin miesięczny uprzedzenia pismo uważa za bezwzględnie niewystarczający, gdyż interesanci żeglugi morskiej ponoszą poważne straty, zwłaszcza eksporterzy. o ile nie zdążyli wprowadzić do swej kalkulacji eksportowej zbyt szybko wprowadzanej zwyżki frachtu morskiego.

Wiadomości celne, eksportowe i importowe

POSIEDZENIE REGIONALNEGO KOMITETU PRZYWOZOWEGO PRZY NASZEJ IZBIE.

W dniu 27 lipca odbyło się posiedzenie regionalnego Komitetu Przywozowego przy naszej Izbie, podzielone zostały kontyngenty importowe na: oliwę z Francji, wino z Francji, lufę i trawę morską z kolonij francuskich, olej roślinny z Anglii, oraz śledzie świeże z Niemiec.

CŁA WYWOZOWE NA ARTYKUŁY SPOŻYWCZE.

Zwracamy uwagę firmom importowym, zajmującym się również eksportem towarów spożywczych, że rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 30 VI br., ogłoszonym w Dzienniku Ustaw nr 51/37 pod poz. 388 zostały wprowadzone cła wywozowe na grzyby jadalne suszone, solone i marynowane, na konserwy rybne w hermetycznym opakowaniu oraz na ogórki, z wyjątkiem świeżych, we wszelkim opakowaniu. Wymienione artykuły są wolne od cła wywozowego tylko wtedy, o ile wywożone są za zaświadczeniami Ministerstwa Przemysłu i Handlu wzgl. w ilościach (jednorazowo): 1 kg grzybów suszonych, 5 kg grzybów solonych, marynowanych, 5 kg konserw rybnych i 10 kg ogórków.

ODSTĘPOWANIE DEWIZ ZA PRZESYŁKI DROBNE.

Obowiązkowi odstępowania bankom dewizowym dewiz i walut zagranicznych otrzymanych za wywieziony towar (Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 V 1936 r.; Rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu z dnia 24 VII 1936 r. § 19) podlegają również eksporterzy wysyłający za granicę w przesyłkach nie przekraczających wartości zł 50,— drobne ilości: raków, grzybów, szczeciny, włosia końskiego, jelit, żołądków cielęcych, pierza i puchu, piór ozdobnych i podobnych artykułów. Zwolnienie bowiem od konieczności uzyskania zaświadczeń walutowych nie zwalnia od obowiązku odprowadzenia dewiz.

Inspektorat Główny Ochrony Skarbowej (dawna nazwa: Inspektorat Dewizowy) będzie kontrolował, czy obowiązek ten został przez poszczególnych eksporterów spełniony.

TRANSAKCJE WIĄZANE Z MEKSYKIEM.

Przy transakcjach wiązanych z Meksykiem będzie stosowana obecnie — na skutek zarządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu — zasada ścisłej kierunkowości t. j. wywozowi do Meksyku musi zawsze odpowiadać przywóz z tego samego kraju. Dotychczas Meksyk wchodził w skład grupy krajów (kraje Ameryki Środkowej, wysp morza Karaibskiego i Ameryki Południowej — z wyłączeniem Brazylii, Argentyny i Urugwaju), z którymi obrót kompensacyjny może się odbywać przy stosowaniu odstępstw od zasady kierunkowości.

DOSTAWY CZARNYCH JAGÓD NA RYNEK ANGIELSKI.

Jagody czarne są konsumowane tylko przez ludność w północnej części środkowej Anglii i północnej Anglii oraz częściowo w Szkocji. Największa konsumcja przypada na północną Anglię, zwłaszcza bliżej wschodniego brzegu i zmniejsza się stopniowo im bardziej na południe, przy czym od okolic Nottingham począwszy, ludność tego artykułu nie zna i nie chce kupować nawet po najniższych cenach.

Z obserwacyj tegorocznego sezonu wynika, że na północy produkt ten zyskuje stałe konsumentów i że możliwości eksportu co roku będą się powiększać.

Trzeba stwierdzić, że również i w tym roku podobnie jak w latach ubiegłych, ceny wahają się, nawet w ciągu kilkunastu godzin, w granicach do 50%, zależnie od podaży i zapotrzebowania. Sprzedaż tego artykułu jest więc połączona z ryzykiem straty lub zarobku w ciągu krótkiego czasu.

Z reguły jagody czarne, jak zresztą każdy owoc i warzywa, są importowane do Anglii na sprzedaż drogą komisową na ryzyko i rachunek eksportera. Importerzy awansują jednak pewne sumy już na towar w momencie jego ładowania.

Rok ubiegły pod względem wahań cen wzgl. spadków cen był wyjątkowo złym i spowodował bardzo poważne straty zarówno dla naszych eksporterów jak i angielskich importerów. Sezon obecny dotychczas dał o połowę mniej towaru aniżeli w ostatnim roku i ceny za towar niepognieciony, który przybył w stanie twardym, t. j. niezupełnie dojrzałym

płacono w ciągu ostatnich 2 tygodni od ca 2/— do 1/—.

Jagody czarne są konsumowane wyłącznie przez ludność o skromnych budżetach gospodarskich wzgl. przez najuboższą ludność robotniczą nie inaczej jak po ich ugotowaniu, następnie w formie ciastek, tortów lub świeżej marmolady.

Nie jest wykluczonym, że fabryki tańszych marmolad używają też czarne jagody jako domieszkę w pewnej, rozumie się, tylko części do marmolad z czarnych porzeczek.

W roku ubiegłym Polska eksportowała na rynek angielski około 330 wagonów.

Przeprowadzone badania wskazują, że zbyt na jagody czarne będzie się raczej powiększać, lecz każdy eksporter musi pamiętać o wahaniach rynkowych oraz ewent. stratach z powodu delikatnego charakteru towaru, i o wykluczeniu możności spekulowania towarem, gdyż zawsze czekanie na lepszą koniunkturę może pociągnąć znaczną stratę wskutek zepsucia się towaru.

ZNAKOWANIE PRZESYŁEK MORSKICH.

Ustawa z dnia 31 stycznia 1935 r. o oznaczaniu wagi na ładunkach, przewożonych na statkach (Dz. U. R. P. nr 18, poz. 99) nakłada na Urząd Morski obowiązek przestrzegania jej przepisów i ew. zarządzenia oznaczania wagi na koszt wysyłającego.

Mimo wprowadzonego ustawowo przepisu o oznaczaniu wagi, zdarza się jednak często, że przesyłki, wysyłane przez eksporterów przez Gdynię, a ważące 1.000 kg lub więcej, nie posiadają oznaczenia wagi brutto, albo oznaczenie to jest umieszczone w niewidocznym miejscu lub w niedostateczny sposób. Wobec powyższego Państwowy Instytut Eksportowy przypomina wszystkim eksporterom o konieczności znakowania takich przesyłek (pojedynczych sztuk) przed ich wysłaniem. Zastosowanie się do wymagań wyżej wspomnianej ustawy oszczędzi eksporterom kosztów znakowania w Gdyni przez ekspedytora lub na zarządzenie Urzędu Morskiego.

Urząd zaleca znakowanie również przesyłek o niższej wadze, niż 1.000 kg, lecz rozmiarami mogących nasuwać przypuszczenie, że ważą 1.000 kg i więcej. Znakowanie ich uchroni od zbytecznego wstrzymania w przeładunku, w celu sprawdzenia wagi.

UWAGA.

P. I. E. komunikuje, że przed nawiązaniem stosunków handlowych z niżej wym. firmami należy zasięgnąć informacyj w Instytucie we własnym interesie:

1) J. S. Jacobs, Croydon, 19 Mulgrave Road — Park Lane.

2) J. S. Cymbal, 127, Pancros Road, Kings Cross London, N. W. 1.

3) Monteverde de Cuyper Haga.

4) G. Schnyf, Rotterdam.

ZOWYCH ZANOTOWANE PRZEZ PIE.
ZMIANY PRZEPISÓW CELNYCH I DEWI-
W OKRESIE OD 7 DO 17 LIPCA 1937 R.

AUSTRIA. Z dniem 7 bm. weszły w życie nowe stawki celne na towary z żelatyny (120 koron od 100 kg), i węgiel aktywny w różnych postaciach (35 kor. od 100 kg) oraz ogłoszona została lista towarów, głównie branży chemicznej, które pod pewnymi warunkami są wolne od cła.

BELGIA. Z powodu dużego zapotrzebowania na kopalniaki zniesione zostały ilościowe ograniczenia przywozowe na ten artykuł; zachowany został jednak system licencyjny, co pozwoli rządowi belgijskiemu w razie potrzeby ustanowić na nowo kontyngenty.

Dekretem z dn. 4 lipca rb. została zniesiona opłata licencyjna od importu pszenicy, żyta i jęczmienia.

W dn. 1 VII 37 ogłoszone zostało zarządzenie regulujące handel ziemniakami w Belgii. Ustala ono m. in., że ziemniaki muszą być wolne od chorób, od zanieczyszczeń i t. d., oraz mieć odpowiednie wymiary (młode 1 VI — 30 VI w średnicy minimalnej 34 mm, a stare minimum 4 cm).

BRYTYJSKIE POSIADŁOŚCI. W Południowej Rodezji przewidziane są ulgi celne lub zwroty cła przy przywozie pierza, potrzebnego przy wyrobie mebli, oraz surowców, używanych w szczotkarstwie, jak włosie, szczecina, drążki drewniane, spoidła itp.

Pewne zmiany celne, przeprowadzone w taryfie kolonii Sierra Leone, odnoszą się do masła, narzędzi i instrumentów, olejów i benzyny, kartofli, tytoniu i jarzyn.

BUŁGARIA. Wprowadzone zostały z dniem 7 VI br. osobne podatki od różnych towarów tak krajowych, jak i zagranicznych. Stosuje się to m. in. do dykt wszelkiego rodzaju (10%), naczyń emaliowanych oraz różnych przedmiotów z aluminium, miedzi i pakfongu (10% — tylko od zagranicznych). Prócz tego różne artykuły przemysłu krajowego (wyroby perfumeryjne, biżuteria, papiery fotograficzne) obłożone zostały znacznymi podatkami.

CZECHOSŁOWACJA. Ogłoszeniem Min. Handlu z dnia 7 VII br. została zniesiona wolność przywozu nieużywanych i używanych znaczków pocztowych.

Rozporządzeniem rządu z 30 VI 1937, została zarządzona likwidacja komisji dla spraw młynarstwa, ustanowionej rozporządzeniem z 20 VII 1935. — W ten sposób od 1 VIII br. przestaje obowiązywać kontyngentowanie produkcji młynarskiej.

ESTONIA. Ostatnio wprowadzono pewne zmiany w dotychczasowych stawkach celnych. Zmiany dotyczą nast. pozycyj:

1) żyto i inne osobno niewymienione zboże w ziarnie — bez cła, 2) zboże w ziarnie — bez cła, 3) jęczmień od kg br. — 0,075 kor., 4) pszenica od kg br. — 0,11 kor., 5) kukurydza, soczewica, groch i fasola, od kg br. — 0,25 kor., 6) owies od kg br. — 0,02.

Objęte punktami 2, 3 i 5 nasiona zbożowe gatunku czystego, wybranego (elite) i selekcyjnego (selec-

tion), o ile są sprowadzane w opakowaniach zaplombowanych przez państwową stację oceny nasion kraju wysyłającego i zaopatrzone w świadectwa stwierdzające gatunek, wprowadza się za pozwoleniem Ministra Gospodarki Narodowej bez cła.

Objęte punktami 2, 3 i 5 zboże w ziarnie dopuszczone na rynek wewnętrzny do 1 sierpnia 1937 r. wolne jest od cła.

P. 6: ziemniaki, łubin, wyka i peluszka — bez cła.

Ziemniaki można przywozić jedynie pod warunkiem zaopatrzenia przesyłki w świadectwo o zdrowotności wydane przez odpowiednie władze.

Dalsze zmiany cła zanotowano odnośnie materiału budowlanego, materiałów hydraulicznych, cementu wszelkich nazw, oprócz cementu szamotowego: domieszek hydraulicznych m. in. też puzzolanu, martwic wulkanicznych, ziemi santorowej i żużla ziarnistego, wapna hydraulicznego, gipsu mielonego, palonego lub niepalonego, alabastru, rur cementowych, cło wynosi od kg nt. 0,005 kor.

Benzyna, nafta eteryczna, gazolina, lignorina i inne mieszaniny benzyny i benzolu płacą od kg nt. — 0,11 kor. cła.

Minister Gospodarki Narodowej ma prawo obniżyć cło na benzynę, którą wprowadzają firmy eksportujące estońską benzynę z łupku.

Cło na aparaty radiowe i wzmacniacze — nawet niekompletne — wynosi od kg nt. 4,50 kor.

Części aparatów radiowych i wzmacniaczy — od kg nt. 2,50 kor.

Ważniejszą zmianę przeprowadzono w poz. 77 (wata szklana, proszek szklany, tkaniny i włókna szklane i wyroby z nich i ozdoby choinkowe), gdzie cło wynosi 0,20 kor. od kg brutto.

FRANCJA. Według wiadomości, otrzymanych z Paryża, cła francuskie podniesione zostały ogółem o 15% wartości dotychczasowej (z drobnymi wyjątkami, które nie dotyczą polskich towarów), taksa licencyjna wzrosła o 25%.

HOLANDIA. Opłaty monopolowe od importu wikliny do Holandii wynoszą: wiklina nieokorowana świeża, zielona 2 hfl. od 100 kg (cło 1% od wartości), nieokorowana sucha — 4 hfl. (cło 1% plus 4% dod.), wiklina okorowana — 4 hfl. (cło 1% plus 4% dod.), wiklina okorowana specjalnie wysokich gatunków wg uznania urzędów holenderskich — 6 hfl. (cło jak wyżej).

Z dniem 1 lipca rb. przedłużony został na dalsze 6 miesięcy okres kontyngentowania wwozu węgla do Holandii na warunkach bez zmian, t. zn. 60% przywozu brutto z r. 1933. Jak wiadomo poprzedni roczny okres skontyngentowania przedłużony był tylko na trzy miesiące do 1 lipca rb. W wyniku haskiego układu państw grupy Oslo, który wszedł w życie z dniem 1 lipca rb. Holandia przyznała Belgii, Anglii i Niemcom, pokrywającym dotychczas łącznie przeszło 95% ogólnego przywozu węgla do Holandii — prawo nieograniczonego wwozu.

Z dniem 1 lipca rb. przedłużony został okres kontyngentowania wwozu następujących artykułów do Holandii:

Papier:

dachowy asfalt okres bazowy 1933/34; ustaw. przydz. 90% wagi brutto; okres kontyng. 12 mies.

tapety okres bazowy 1933/34: ustaw. przydz. 90% wagi brutto; okres kontyng. 12 mies.

celofan i t. p. okres bazowy 1933: ustaw. przydz. 100% wagi brutto: okres kontyng. 12 mies.

drukarski i piśmienniczy okres bazowy 1933/34: ustaw. przydz. 80% wagi brutto; okres kontyng. 12 mies.

księgi biurowe okres bazowy 1933/34: ustaw. przydz. 80% wagi brutto: okres kontyng. 12 mies.

luksusowy okres bazowy 1933/34; ustaw. przydz. 80% wagi brutto; okres kontyng. 12 mies.

pakowy i fileowy okres bazowy 1933/34; ustaw. przydz. 80% wagi brutto; okres kontyng. 12 mies.

wyroby z papieru okres bazowy 1933/34: ustaw. przydz. 80% wagi brutto: okres kontyng. 12 mies.

Cement — okres bazowy 1931/32; ustaw. przydz. 40% wagi brutto: okres kontyng. 12 mies.

Benzol — okres bazowy 1 X 34 — 1 X 35: ustaw. przydz. 100% wagi netto: okres kontyng. 12 mies.

Nawozy sztuczne — okres bazowy 1 VII 32 — 1 VII 33: ustaw. przydz. 30% wagi brutto; okres kontyng. 12 mies.

Saletra chilijska — okres bazowy 1932/33: ustaw. przydz. 100% wagi brutto; okres kontyng. 12 mies.

Woda amoniakowa — okres bazowy 1934: ustaw. przydz. 100% wagi netto: okres kontyng. 12 mies.

Przewodniki elektryczne — okres bazowy 1931/32; ustaw. przydz. 40% wagi brutto: okres kontyng. 12 mies.

Śruby żelazne — okres bazowy 1933; ustaw. przydz. 40% wagi brutto; okres kontyng. 12 mies.

Izolatory (podstawy do przewodników elektrycznych) — okres bazowy 1933; ustaw. przydz. 100% wagi brutto: okres kontyng. 12 mies.

Przędza lniana nieskręcana — okres bazowy 1933; ustaw. przydz. 30% wagi brutto: okres kontyng. 12 mies.

W porównaniu z poprzednim okresem w warunkach kontyngentowania powyższych artykułów zaszły następujące zmiany:

Papier — okres kontyngentowania rozszerzono z 6 na 12 miesięcy.

Benzol — okres kontyngentowania skrócono z 6 na 3 miesiące.

NORWEGIA. Cło na łyżki i widelce z miedzi, aluminium i niklu podwyższone zostało z 0,75 na 1.— kor. od kg. Kwasoodporne flizy, używane w przemyśle, nie wyrabiane w Norwegii, mogą być wwiezione za zgodą Departamentu Celnego za cłem 1 kor. od 100 kg.

RUMUNIA. Dekretem Królewskim wprowadzone zostały daleko idące uproszczenia w skomplikowanej taryfie celnej Rumunii; w szczególności uwolniono szereg ważnych surowców od ograniczeń przywozowych oraz zreformowano postanowienia celne i przywozowe.

SZWAJCARIA. Począwszy od 1 VI br. obniżona została opłata za licencję przywozową na tkaniny

wełniane, bawełniane i mieszane z 8 na 7 franków od 100 kg.

SZWECJA. W czasie od lipca 1937 do czerwca 1938 obowiązuje zakaz przywozu masła, śmietany i sera. Importer, który uzyskał osobną licencję przywozową na te artykuły, zobowiązany jest uiścić szereg dodatkowych opłat na rzecz przemysłu mleczarskiego w Szwecji.

WIELKA BRYTANIA. Zdecydowano obniżyć stawkę celną na szereg półfabrykatów żelaznych i stalowych, importowanych do Anglii w okresie od 7 VII 37 do 31 III 38. Cło od tych artykułów wynosi 12½%; o ile przesyłki zaopatrzone będą w zaświadczenia kontyngentowe i świadectwa pochodzenia, cło wynosić będzie tylko 2½% od wartości. Nie dotyczy to towarów z żelaza kowalskiego i lanego. Na czas od 1 VII do 25 VIII br. ustalono kontyngent bekonowy dla Polski w wysokości 64.640 cwt. Polska pod względem ilościowym przydziału stoi na trzecim miejscu po Danii i Holandii.

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE

IMPORTERZY ZAGRANICZNI, POSZUKUJĄCY KONTAKTU Z EKSPORTERAMI POLSKIMI.

Firma południowo-afrykańska poszukuje kontaktów z garbarniami polskimi, pragnąc importować skóry wierzchnie do obuwia. P/18518/58/M.

Firma angielska interesuje się nawiązaniem stosunków z wytwórcami trykotaży ręcznych i maszynowych, jak dżempry damskie i dziecinne i t. p. P/18942/64/M.

Holenderska firma agenturowa interesuje się możliwością importu wełnianych siatek do włosów. — P/18757/27/M.

Firma londyńska posiadająca oddziały na Jamajce, w Trinidad, Barbados St. Lucia, Bryt. Honduras, Bryt. Gwinea, interesuje się importem odzieży, galanterii i konserw. E/18378/3B/H.

Firma agenturowo-komisowa w Syrii pragnie nawiązać stosunki z eksporterami nast. artykułów: wyr. włókienniczych, papieru, dykt, przyborów elektrotechnicznych i narzędzi. E/17128/95/H.

Firma londyńska wyspecjalizowana w handlu galanterią, zabawkami dziecinnymi, materiałami piśmiennymi, wyrobami gumowymi, poduszkami do szpilek, interesuje się importem tych towarów z Polski. E/17678/3B/H.

Poważna firma w Bryt. Afryce Wschodniej (Kenia, Uganda, Tanganika) interesuje się nawiązaniem stosunków handlowych z polskimi eksporterami wszelkiego rodzaju maszyn i urządzeń do kopalń, cementu, sieci rybackich i urządzeń sanitarnych. E/17673/3B/H.

Firma angielska interesuje się importem sztucznej biżuterii, ozdób i zabawek. P/18123/64/Kl.

Firma w Maroku Franc. zakupi 20.000 mtr. surówki bawełnianej, której próbkę można obejrzeć w Państwowym Instytucie Eksportowym, Warszawa, Elektoralna 2, ewentualnie otrzymać na prośbę listowna. — P/18046/46/Łuk.

Bliższe informacje w powyższych sprawach uzyskać mogą zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym. Przy zgłoszeniu należy powołać się na odnośny numer. Firmy, które nie pozostawały dotychczas w bliższym kontakcie z Instytutem, winny nadesłać jednocześnie swe referencje.

SPRAWY PODATKOWE

ZWOLNIENIE OD PODATKU PRZEMYSŁOWEGO TRANSAKCYJ GIEŁDOWYCH MĄKĄ PSZENNĄ, ŻYTNIĄ I ZIEMNIACZANĄ.

Ze zwolnienia od podatku przemysłowego od obrotu korzystają transakcje giełdowe mąką, odpowiadającą ustalonym standartom.

Ministerstwo Skarbu — okólnikiem z dn. 12 VII 1937 r. (L. D. V. 36720/4/37) podało podległym władzom skarbowym do wiadomości, iż na skutek zarządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu zostały dodatkowo dopuszczone do obrotów giełdowych na giełdach zbożowo-towarowych następujące standarty mąki:

1) z dniem 20 V 1937 r. dla wszystkich krajowych giełd zbożowo-tow. mąka żytnia gat. 0-82% (typu wojskowego),

2) z dniem 26 IV 1937 r. dla Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy mąka żytnia gat 0-65% z okręgu pomorsko-nadnoteckiego, z zaznaczeniem, że notowania dotyczą wyłącznie dostaw kontyngentowych dla W. M. Gdańska,

3) z dniem 14 V 1937 r. dla Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy mąka pszenna „wywozowa" przeznaczona na wywóz do W. M. Gdańska.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu podało do wiadomości zatwierdzone przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu następujące standarty mąki ziemniaczanej, która dotychczas nie korzystała z ulg podatkowych w związku z zawarciem transakcyj na giełdzie. Standarty te — obowiązujące na wszystkich giełdach zbożowo-towarowych od dnia 1 VI 1937 r. są następujące:

1) mąka ziemniaczana „Superior", 2) mąka ziemniaczana „Prima".

Właściwości standartowej mąki ziemniaczanej „Superior" cechuje to, że w skład mąki tego gatunku wchodzi wyłącznie czysty krochmal, poza tym mąka ta posiada śnieżno-białą barwę i lśniący połysk, oraz nie może wykazywać żadnych zanieczyszczeń.

Mąka ziemniaczana standartu „Prima" posiada te same właściwości jak mąka „Superior" z tym odchyleniem, że dopuszczalne jest w niej minimalne zanieczyszczenie pod postacią nielicznych t. zw. czarnych punktów.

Standarty mąki ziemniaczanej obu gatunków nie mogą mieć więcej niż 20% wilgoci.

Transakcje giełdowe dokonane mąką ziemniaczaną według powyższych standartów korzystają — poczynając od dnia 1 VI 1937 r. — ze zwolnienia od państwowego podatku przemysłowego od obrotu, jeżeli poza tym odpowiadają wszystkim pozostałym warunkom przewidzianym zarządzeniami Min. Skarbu w zakresie ulg dla transakcyj giełdowych mąką.

WARUNKI NIE OPŁACANIA PODATKU PRZEMYSŁOWEGO PRZY EKSPLOATACJI WIKLINY PRZEZ WŁAŚCICIELI DZIERŻAWCÓW GOSPODARSTW ROLNYCH.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 30 VI 1937 r. L. D. V. 36808/4/37, wyjaśniło, że sprzedaż i dostawa wikliny, uprawianej na własnych lub dzierżawionych gruntach, nie podlega państwowemu podatkowi przemysłowemu na podstawie postanowień art. 2 pkt 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r., nr 46, poz. 339), o ile została dokonana przez właścicieli gospodarstw rolnych bez utrzymywania w tym celu osobnych zakładów handlowych i oddzielnych składów poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów.

Zwolnieniu od wspomnianego podatku nie stoi na przeszkodzie fakt dokonania przed sprzedażą lub dostawą czynności, polegających na okorowaniu wyciętej wikliny, jakkolwiek czynności te nadają wiklinie charakter półfabrykatu w rozumieniu art. 3 p. 15 ustawy (zwolnienie transakcyj eksportowych okorowaną wikliną, jako półfabrykatu, od podatku obrotowego).

Przemysł i handel rybny na Wybrzeżu

KRONIKA

NOTOWANIA CEN RYB W GDYNI.

W porcie rybackim w Gdyni notowano w połowie bm. następujące ceny za towar oclony, franco wagon Gdynia, w hurcie w złotych:

Na śledzie solone — matiesy za dwie połówki, inne za jedną całą beczkę. *Szkockie* matiesy Lerwikowskie nowe medium od 91 do 97, selected od 98 do 105, large brak. *Szkockie* twardo solone nowe I trade od 82 do 90, II trade od 75 do 83, crownmatisy od 75 do 81, zeszłoroczne szkockie I trade od 61 do 66. *Polskie połowy „Mewa":* szkockie nowe I trade od 75 do 77. *Jarmuckie* stare I trade 71, ordinery 68. *Holenderskie* nowe szkockie twardo solone matis 75, połowy jarmuckie stare od 60 do 63. *Islandzkie* matiesy stare od 40 do 60. *Norweskie* Sloo od 39 do 43, Vaar od 35 do 37. Sloofulls od 42 do 44. Soomaties 50. Schnee lehering brak.

Na ryby mrożone — za 50 kg netto w hurcie płacono: za dorsze czyszczone 26, flądry 20, śledzie norweskie importowane 26.

Na ryby świeże — za 50 kg ryb świeżych płacono rybakom: dorsze czyszczone 15, dorsze świeże haczykowe całe 15, flądry małe 12, flądry duże 30, kwapy 12, węgorze 80.

W porcie rybackim w Gdyni notowano w dniu 24 lipca następujące ceny za towar oclony, franco wagon, w złotych, za całe beczki: *Szkockie matiesy* Lerwikowskie medium 91 do 96, selected 99 do 104, large 105 do 112. Zeszłoroczne matiesy od 55 do 70. *Szkockie mocno solone*, nowe połowy I trade Lerwikowskie 88 do 90, PAF 92 do 94, Crownbrand od 83 do 85, z połowów czerwcowych, połowy lipcowe od 88 do 90.

Polskie połowy „Mewy" wyczerpane, nowy transport w ilości 2.000 beczek morskich (kanties) odszedł do Gdyni z Holandii. Zeszłoroczne śledzie szkockie mocno solone od 60 do 65. *Jarmuckie* I trade od 69 do 71, ordinery od 66 do 68. *Holenderskie* z nowych połowów szkockich 80, stare szkockie 62, stare jarmuckie połowy 64, przy sprzedaży obowiązuje zakup matisów wraz z matfulami. *Islandzkie* nowe połowy ekspedycji norweskiej 70, stare islandzkie 63 do 65. *Norweskie* Sloo 39 do 41, Vaar 35 do 37.

PIERWSZE MATIESY ISLANDZKIE W GDYNI.

Połowy islandzkie zaczęły się z końcem czerwca i będą trwały do września. Należy tu odróżnić połowy rybaków islandzkich, które soli się na brzegach Islandii od połowów ob-

cych (Norwegia. Niemcy. Szwecja. Finlandia itp.), które zasala się na poszczególnych statkach rybackich.

Islandia nie zezwala na połowy na swych wodach terytorialnych, nie pozwala również, aby śledzie, złowione przez obcych rybaków były przyrządzane (solone) na lądzie Islandii.

Tak więc obce ekspedycje rybackie pracują w trudnych warunkach.

Pierwsze połowy tegoroczne śledzi islandzkich nie nadawały się na solenie matiesów (lekkie solenie) i oddano je do fabryk mączki i oleju rybnego.

Polska należy do jednego z największych odbiorców matiesów islandzkich. Korzystając z tego Norwegia usiłuje od kilku lat złowione w okolicach Islandii śledzie solić i przyrządzać na sposób matiesów islandzkich. Tak samo i z ekspedycji śledziowej Finlandii dostają się na rynek polski śledzie.

Do Gdyni pierwszy statek par. „Jaederen" przywiózł z Norwegii pierwszy transport śledzi w dniu 20 bm. w ilości 300/1 beczek. Są to t. zw. matiesy islandzkie. pochodzące z jednej z licznych (kilkadziesiąt) ekspedycyj norweskich na wodach Islandii z połowów lipcowych bieżącego roku.

Za jedną beczkę dużą soloną. franco wagon port rybacki w Gdyni. żądano zł 78.—. Ilość sztuk śledzi w beczce od 390 do 400. Beczki posiadają napisy na górnym denku: Hugin Islandssild Matjes nr 1. 390/400. na dolnym denku: H. M. Produced in Norway. Napisy stanowią jakby metrykę towaru. I tak pierwsza nazwa Hugin oznacza nazwę statku ekspedycji norweskiej. która złowiła te śledzie. Islandssild oznacza śledź islandzki. Matjes nr 1 oznacza, że są lekko solone. 390/400 oznacza ilość sztuk śledzi w beczce. Napisy na dolnym denku: H. M. t. j. Herman Mathisen odbiorca w Gdyni. Dalszy napis mówi, że śledzie te wyprodukowane w Norwegii (statek norweski, rybak norweski, beczka i sól norweska).

ŚLEDZIE HOLENDERSKIE W GDYNI.

Statek motorowy „Abro" (flaga holenderska) tonaż 20 ton brutto i 120 ton netto, wyładował w dniu 26 lipca rb. w porcie rybackim w Gdyni 930/1 i 1.100/2 beczek śledzi z połowów holenderskich nowych i zeszłorocznych dla 3 firm gdyńskich.

Motorowiec „Abro" o 5 osobach załogi i sile motoru 150 HP. przedstawia statek, nadający się specjalnie na transport śledzi. Kapitan statku p. Salomons jest zarazem właścicielem statku i podróżuje wraz z całą rodziną. Przedstawicielem statku jest firma E. Wagenberg Delfgijl. makler firma T. Gugółka.

PIERWSZY TRANSPORT ŚLEDZI DLA NOWEJ FIRMY „BRITHOLL"

Z początkiem lipca zarejestrowaną została nowa duża firma śledziowa pod nazwą: „Britholl" Polska Spółka Importu Śledzi. Sp. z o. o. Gdynia-Port Rybacki. Wpłacony kapitał zakładowy wynosi zł 175.000. złożony przez polskich hurtowników śledziowych z Pomorza i Poznańskiego.

Firma wynajęła odpowiedni skład w porcie rybackim i otrzymała w dniu 26 bm. pierwszy transport śledzi z Holandii statkiem „Abro" (z nowych i starych połowów szkockich).

POŁOWY ŚLEDZI NA WYBRZEŻU SZKOCKIM W PIERWSZYM PÓŁROCZU 1937 R.

Według danych Urzędu Rybackiego dla Szkocji ogólna ilość i wartość połowów śledzi na wybrzeżu Szkocji w pierwszych sześciu miesiącach br. dokonanych przez statki brytyjskie wynosi 861.756 cwts.. wartości Ł. 389.490. Jak wynika z tych danych połowy śledzi w omawianym okresie wykazują znaczne zmniejszenie, gdyż odpowiednie cyfry dla takiego samego okresu roku ubiegłego wynoszą 1.300.046 cwts., wartości Ł. 515.165.

SZKOCKI EKSPORT SOLONYCH ŚLEDZI W CZERWCU 1937.

Ogólny eksport szkockich śledzi solonych w czerwcu rb. według informacji Urzędu Rybackiego dla Szkocji wynosi 54.714 baryłek. W tymże miesiącu ub. roku 87.862 beczek. Eksportowano w tym miesiącu przede wszystkim z Lerwick (35.413 bar.), Stornoway (9.122). Wick (4.168). Stornoway (2.779) i Castlebay (1.760). Z ogólnej sumy eksportu na Niemcy przypada 45.779 beczek (w tym Hamburg 31.498. Szczecin 13.043, Królewiec 1.238). na polski obszar celny 6.990 (w tym Gdańsk 5.344). Szwecję 1.399. Belgię 10. Francję 16. Australię 25. Kanadę 130. Urugwaj 28 i Anglię 337.

Polska najmniejszym krajem konsumcji bananów w Europie

Kilkakrotnie wspominaliśmy już na łamach naszego Biuletynu o małej konsumcji bananów w Polsce. Wykazaliśmy wówczas, że główną przyczyną skromnego spożycia bananów u nas są wysokie ceny tego artykułu, spowodowane wysokimi opłatami fiskalnymi, oraz wysoką ceną sprzedażną tego artykułu w odniesieniu do najbardziej rozpowszechnionego gatunku bananów „Fyffes", którego import zmonopolizowany jest przez jedną tylko firmę w Gdyni.

W Polsce cena bananów wynosi w detalu za kg w Gdyni 3,5—3,6 zł, a w Warszawie, Poznaniu, Katowicach i innych miastach dochodzi nawet do 4.— zł za kg. W Szwecji natomiast sprzedawane są w detalu banany „Fyffesa" po 1.3—1.5 kr., a w Niemczech banany z Kamerunu i innych krajów po 50—60 fenigów. Przeliczając korony szwedzkie i fenigi niemieckie na złote polskie po kursie: korony po zł 1.36, a marki niemieckie po zł 2.125 otrzymamy następujące ceny w przeliczeniu na zł polskie. W Szwecji — zł 1.76—2.04 za kg. a w Niemczech zł 1,06—1,27.

Dane odnoszące się do konsumcji bananów w poszczególnych krajach Europy według tygodnika „Weekly Fruit Intelligence Notes" nr 15 z dnia 7 lipca br., opracowane przez Imperialny Ekonomiczny Komitet w Anglii, przedstawiały się w ostatnich 6 latach następująco:

Nazwa kraju	t o n					
	1931	1932	1933	1934	1935	1936
W. Brytania	245 315	259 668	241 467	258 855	304 540	313 790
Francja	210 786	221 032	197 226	167 920	151 931	171 767
Niemcy	108 619	111 256	95 781	94 766	66 960	123 743
Holandia	32 472	38 013	29 871	30 732	39 724	30 529
Hiszpania	21 687	18 981	21 406	21 520	28 951	—
Italia	1 558	5 625	10 753	12 965	14 116	19 055
Belgia	30 019	36 777	25 033	25 461	28 576	18 715
Szwecja	12 673	10 048	7 305	7 197	8 124	9 948
Szwajcaria	9 651	11 477	10 358	5 775	6 693	6 786
Norwegia	8 576	7 712	5 554	6 444	6 476	6 504
W. P. Irlandia	3 967	3 842	3 774	4 329	5 221	5 904
Dania	10 073	6 850	5 237	3 539	2 882	3 093
Czechosłowacja	3 132	189	2 034	2 821	2 647	2 690
Finlandia	1 420	1 206	1 115	1 245	1 734	2 350
Polska	—	—	1 469	2 125	1 927	1 986
Austria	—	661	387	478	674	812

Z powyższego zestawienia wynika, że głównymi i najważniejszymi krajami importu bananów są państwa: W. Brytania, Francja i Niemcy.

W krajach tych import nie napotyka na żadne trudności. Anglia importuje banany głównie z Brytyjskich Indyj Zachodnich, Brazylii, Kolumbii i Hondurasu, Niemcy z Bryt. Indyj Zach., Kamerunu, Wysp Kanaryjskich, Kolumbii i Hondurasu, Francja z Wysp Kanaryjskich, Kolonij francuskich w Afryce Zachodniej i z Indyj Zachodnich, a Polska z krajów wysp Ameryki Środkowej, Jamajki, Kolumbii i Hondurasu.

Przywóz bananów do Polski z poszczególnych krajów przedstawiał się w ostatnich 3 latach następująco:

Nazwa kraju	1934	1935	1936
	q	q	q
Kraje wysp Ameryki Środkowej	13.491	7.175	14.403
Kolumbia	6.693	2.019	2.693
Honduras	—	3.618	1.221
Guatemala	—	—	118
Kostarika	—	—	132
Wyspy Kanaryjskie	—	4.114	1.136
Inne kraje	1.066	334	158

Biorąc pod uwagę wykazane cyfry importu bananów przez poszczególne kraje

Europy oraz ilość ludności w tych krajach otrzymamy przez podzielenie wysokości importu przez liczbę mieszkańców danego kraju wysokość konsumcji bananów na głowę. Mianowicie wynosiła ona w kg na jednego mieszkańca:

Nazwa kraju	ilość mieszk. w mil.	1931	1934	1935	1936
W. Brytania	45,9	5.34	5,64	6.67	6,87
Francja	41,8	5.04	4.01	3.63	4,10
Niemcy	66.0	1,65	1,44	1.02	1,18
Holandia	7,9	4,11	3,89	3.03	3,86
Hiszpania	22,7	0,935	0.948	1.275	—
Italia	41.1	0,038	0,315	0,343	0.463
Belgia	8.1	3,70	3,14	3,53	2,31
Szwecja	6.1	2,08	1,18	1,33	1,63
Szwajcaria	4.1	2,35	1,408	1,63	1,65
Norwegia	2,8	3.06	2,30	2.31	2.32
Irlandia	3,0	1.32	1.44	1,74	1.97
Dania	3,4	2.96	1.04	0.85	0.90
Czechosłowacja	14,7	0,213	0,19	0,18	0,183
Finlandia	3,7	0,40	0,337	0,47	0.635
Austria	6,7	—	0.071	0.10	0,12
Polska	33,0	—	0,064	0.06	0.061

Zaznacza się, że w statystyce Handlu Zagranicznego Polski, import bananów wykazywany jest dopiero od 1933 r. Przedtem, import tego artykułu wynosił u nas od 250—300 ton rocznie.

Jak widzimy, konsumcja bananów w Polsce jest na najniższym poziomie w Europie. Pomijając już niższy standart życiowy ludności polskiej od mieszkańców innych krajów, spożycie tego owocu w Polsce mogłoby być znacznie wyższe, gdyby koszty opłat celnych, opłat na R. O. Z. i koszty opłat kompensacyjnych zostały znacznie obniżone. Importerzy twierdzą, że opłaty te wynoszą łącznie około 33% ceny hurtowej towaru.

KRONIKA

WYDAWANIE ŚWIADECTW ROZRACHUNKOWYCH PRZY IMPORCIE OWOCÓW ŚWIEŻYCH Z WĘGIER.

Przy Urzędach Celnych w Zebrzydowicach i Ławocznem utrzymuje Polski Instytut Rozrachunkowy (P. I. R.) od dnia 1 VII 1937 r. specjalnych urzędników, upoważnionych do wydawania świadectw rozrachunkowych potrzebnych przy cleniu importowanych z Węgier świeżych owoców.

W celu uniknięcia zatrzymania towaru w razie niedojścia na czas faktury, Węgierski Instytut Kompensacyjnych Wymian Handlowych („Exhungaria"), zawiadamia każdorazowo telegraficznie wspomnianych urzędników P. I. R-u o wartości towaru wysłanego przez poszczególnych węgierskich eksporterów dla polskich odbiorców.

Na podstawie telegraficznego zawiadomienia, oraz bankowego dowodu wpłaty, przedstawionego przez polskiego importera, urzędnik P. I. R-u wydaje potrzebne świadectwo rozrachunkowe.

W wypadku, gdy wpłata do banku przewyższa wartość towaru, ewentualna różnica będzie po ostatecznym rozliczeniu zwracana importerowi.

W wypadku, wpłaty niewystarczającej — różnica będzie mogła być dopłacona przy odbiorze świadectwa rozrachunkowego na miejscu w P. K. O.

ZAWIESZENIE TRANSAKCYJ WIĄZANYCH.

Zarządzeniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 19 lipca br. zostały zawieszone aż do odwołania transakcje kompensacyjne wiązane, regulowane całkowicie lub częściowo Instrukcją HZ. XXXVI — 1/241 z dnia 22 lutego 1936 r. Zawieszeniu podlega tylko przyjmowanie i rozpatrywanie nowych zgłoszeń na transakcje wiązane. Stare promesy będą załatwiane pozytywnie.

Wstrzymanie transakcyj wiązanych nowych podyktowane faktem nadmiaru importu towarów w transakcjach wiązanych, szczególnie głównych artykułów kolonialnych — kawy i herbaty. Przywóz przekroczył znacznie kilkumiesięczne zapotrzebowanie rynku tych artykułów.

OSTATNIE TRANSPORTY OWOCÓW.

Zapowiedziany przez nas w ostatnim numerze s/s „Nerma" nadszedł do Gdyni dnia 16 lipca br. z ładunkiem 1.442 skrzyń cytryn włoskich.

Dnia 26 lipca br. zawinął do Gdyni s/s „Lewant" z transportem: 4.611 skrzyń cytryn włoskich, przeznaczonych dla Polski i 26 skrz. transito. Poza tym nadeszły mniejsze ilości owoców suszonych: ca 700 skrzyń sułtanek tureckich, ca 2.000 kg migdałów włoskich łuszczonych i 1.000 kg orzechów włoskich łuszczonych.

Dla Gdańska nadeszło 2.000 kg migdałów włoskich bez łupin.

SYTUACJA NA RYNKU TOWARÓW KOLONIALNYCH (28 VII 1937 R.)

W handlu hurtowym towarów kolonialnych nie zaszły prawie żadne zmiany w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Zastój w obrotach spowodował duże straty dla niektórych firm importowych, szczególnie finansowo słabszych. Wskutek zamrożenia kapitałów obrotowych w sprowadzonych towarach, firmy te starają się pozbyć się towaru nawet poniżej od kosztów własnych, aby tylko upłynnić kapitał obrotowy. W nielepszej sytuacji znajdują się również przedsiębiorstwa duże. Pomimo, iż dysponują dużymi kapitałami i nie potrzebują wyzbywać się towaru bez zarobku, tracą one jednak

przy obecnym zastoju, tak samo jak i poprzednio ze względu na duże koszty administracyjne i handlowe. Czy straty te dadzą się w najbliższym czasie wyrównać, trudno jest powiedzieć, albowiem na razie nie ma widoków polepszenia się sytuacji.

Pomimo wstrzymania transakcyj wiązanych, importerzy towarów kolonialnych nie odczuwają dotychczas skutków odnośnego zarządzenia. Gdańsk, posiadając duże zapasy towarów z transakcyj wiązanych rzuca je w większych ilościach na rynek. Importerzy gdyńscy twierdzą, że wydane zarządzenie naprawi dotychczasowy chaos w imporcie towarów kolonialnych dopiero po wyzbyciu się większej ilości zapasów poszczególnych towarów przez kupców gdańskich.

Kawa surowa.

Na rynkach zagranicznych tendencja zniżkowa prawie na wszystkie gatunki kaw. Utrzymane są jedynie ceny na kawę niebieską kolumbijską gat. Manizales Excelso i Medellin Excelso oraz na kawy z Centralnej Ameryki. Natomiast nieco zwyżkowały ceny na kawę z Haiti.

Na rynku krajowym sytuacja bez zmian w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Pomimo zakazu zawierania nowych transakcyj wiązanych, nie odczuwa się na razie zwiększonego zapotrzebowania rynku na kawy brazylijskie i niebieskie z Ameryki Centralnej. Ceny wahają się za kg towaru oclonego, przy odbiorze z magazynu importera: kawa „Victoria 7 zł 3,75—3,85, Kapitania 4,00—4,10. Santos przec. 4,20—4,40. przeciętne kawy niebieskie zł 4,20—5,20.

Herbata

Na rynkach zagranicznych tendencja mocna. Na rynku krajowym natomiast sytuacja zupełnie spokojna. Wskutek dużych zapasów, jakie znajdują się w magazynach u importerów z transakcyj wiązanych, kupcy krajowi, pomimo mocnej tendencji na rynkach zagranicznych i zakazu zawierania nowych transakcyj wiązanych zajmują nadal stanowisko wyczekujące w pokrywaniu zapotrzebowania. Oczekują oni dalszej zniżki cen, co prawdopodobnie się nie ziści, gdyż wskutek wstrzymania transakcyj wiązanych ceny raczej nieco się podniosą. Ceny herbaty wahają się obecnie przy odbiorze z magazynu importera za towar oclony za 1 kg: Ceylon gat. przec. zł 13,00—13,75, Sumatra zł 12,60—13,00. herbaty japońskie zł 12,20—12,40.

Korzenie.

Na rynkach zagranicznych na pieprz tendencja mocna. Artykułu tego jest brak na rynkach zagranicznych. Natomiast na ziele angielskie (piment) ceny zniżkowe.

W kraju pieprz czarny sprzedawany jest po cenie kosztu nabycia, t. j. po zł 4,50—4,60 za kg. Ceny za cynamon bez zmiany. Ceny na ziele angielskie zniżkowe. Artykuł ten sprzedaje się już po zł 5,70—6,00 za kg. Ceny te odnoszą się do towaru oclonego loco magazyn importera.

Sytuacja w handlu pieprzem jest dla importerów niezrozumiała. Brak tego artykułu na rynkach zagranicznych i mocna na tych rynkach tendencja powinna była wywołać u nas znaczne ożywienie w tym artykule, co jednak nie ma miejsca. Importerzy są zdania, że artykuł ten musi być przemycany przez zieloną granicę i sprzedawany po niższych cenach od cen firm importowych.

Masło kakaowe.

Na rynkach zagranicznych tendencja zniżkowa. Zbyt w kraju słaby. Ceny również zniżkowe. Spadek cen wynosi o 10—20 gr na kg w stosunku do cen z poprzedniego okresu.

Owoce suszone

Ceny za śliwki zwyżkowały o 10 groszy na kg. Śliwki amerykańskie sprzedaje się po zł 1,50—1,60 zależnie od wielkości śliwek. Importerzy przewidują, że wskutek braku śliwek na rynku amerykańskim, ceny będą dalej zwyżkować. W handlu hurtowym innych owoców panuje zupełny zastój.

TRANSAKCJA NA GDYŃSKIM RYNKU OWOCOWYM.

W czasie od 13 lipca do 27 lipca br. urządziły przedsiębiorstwa aukcyjne łącznie 4 przetargi, na których wystawiono: 1.073 skrzyń cytryn włoskich, 719 skrzyń pomarańcz hiszpańskich, 250 skrzyń pomarańcz włoskich oraz 600 klatek winogron holenderskich.

Z wystawionych ilości sprzedano:

973 skrzyń cytryn włoskich po 33—40 zł za 1 skrzynię
250 skrzyń pomarańcz włoskich po 0,72 zł za 1 kg netto
600 klatek winogron holenderskich po 14—17 zł za 1 klatkę.

Pozostałe ilości towaru wycofano z powodu braku nabywców.

Szczegółowy przebieg aukcyj przedstawia się następująco:

Aukcje Owocowe Sp. z o. o.

urządziły aukcję dnia 13 lipca br. wystawiając do przetargu 200 skrzyń cytryn włoskich i 250 skrzyń pomarańcz włoskich. Pomarańcze wszystkie sprzedano po 0,72 zł za 1 kg netto. Cytryn sprzedano 100 skrzyń po 40 zł za 1 skrzynię.

Przetarg odbył się przy udziale zaledwie kilku kupców, wskutek czego aukcja nie miała żywego przebiegu.

Następny przetarg urządzono dnia 21 lipca br. także przy udziale małej liczby kupców

(6), którzy jednak zakupili całą wystawioną na aukcję partię 873 skrzyń cytryn włoskich płacąc 35—40 zł za 1 skrzynię.

Bałtyckie Aukcje Owocowe Sp. z o. o.
urządziły dnia 15 lipca br. aukcję, na której wystawiły 719 skrzyń pomarańcz hiszpańskich i 200 klatek winogron holenderskich. Pomarańcze wycofano z powodu braku nabywców — winogrona w całości sprzedano po 14 do 15 zł za 1 klatkę. Na aukcji było obecnych 9 kupców.

Dnia 21 lipca br. odbyła się aukcja, na której wystawiono 400 klatek winogron holenderskich. Całą partię sprzedano uzyskując wyższą cenę za czarny gatunek, za biały niższą.

Cena wahała się od 14,50 do 17 zł za 1 klatkę.

Przetarg odbył się przy udziale 10 kupców.

Z przedstawionego wyżej przebiegu aukcyj widać brak zainteresowania pomarańczami, nawet cytrynami, jedynie winogrona holenderskie znalazły chętnych nabywców.

Zjawisko to obserwowane rokrocznie nie występowało w tak silnym stopniu jak w roku bieżącym, jest jednak w części wytłumaczone pojawieniem się na rynku owoców świeżych krajowych, jak np. jabłek, gruszek, śliwek itp., które są poważnym konkurentem dla owoców południowych w sezonie ich dojrzewania, zwłaszcza, gdy cena owoców południowych jest stosunkowo wysoka. — Wprawdzie wysoka jest także cena pierwszych owoców krajowych, cena ta jednak z dniem każdym spada w miarę napływu owocu na rynek.

KRONIKA ZAGRANICZNA

KONFERENCJA PRODUCENTÓW KAWY.

Tegoroczna konferencja producentów kawy została wyznaczona na dzień 8 sierpnia br. Odbędzie się ona w Havanie. Nie jest jeszcze dokładnie wiadomym, które z krajów produkujących kawę będą reprezentowane na ten konferencji. W kołach amerykańskich panuje przekonanie, że w konferencji wezmą prawdopodobnie udział poza Brazylią jedynie delegaci producentów kawy krajów amerykańskich. Koła te wątpią, czy spotkanie się reprezentantów producentów kawy wyda poważne rezultaty.

Grecja.

Sprzyjająca pogoda, jaka od dłuższego czasu panuje w Grecji pozwala spodziewać się dobrych zbiorów sułtanek. Na Kresie zbiory spodziewane są równe zeszłorocznym, jednak gatunek towaru ma być lepszy. Na Peloponezie spodziewane są mniejsze o ca 10—15% zbiory.

Obliczenia te zależne są jeszcze od pogody. Jeśli pogoda utrzyma się do początku września br. tj. do właściwych zbiorów — obliczenia staną się realne.